

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.13. Fecit flagellum &c. Nulla præmissa verborum correptione, illos Donimus flagellat: est enim auaritiæ laquem indissolubilis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

Hunc illi locū ab exordio consignavit Eccle-
 sia, quando conuerſi ſiſeles, oſtendentes, quod
 ſolum Deū, vt talem, velent adorare, ſuam omnem
 in eo collocare fiducia, & in eo omne ſuum bonū
 inuenirent, omnibus, quæ propria poſſidebant,
 renūciabant, eaque vendebant: & ex eis redan-
 dam pecuniam, ad pedes proſternebant Apoſt.
 Aut pedes Apoſtolorum. Ad terram, & ſub pedibus
 proſter. atum non enim ei conuenit in corde reſi-
 dere. Hi ſunt feruores Dei Zeloti, & illos timete
 diuites, qui in ſolis veſtris fiditijs pecunijs, in
 numerum eorum redigendi, de quibus cecinit
 Pfalter regius. Ecce homo qui non poſuit Deum
 adiutorem ſuum, ſed ſperauit in multitudine diuiti-
 arum ſuarum. Et inter illos numerandi: Quicon-
 ſium in virtute ſua, & in multitudine diuitiarum ſua-
 rum gloriatur. Caue tibi ſanima, ne Deo ſi-
 credidit, ne te crinide polluas proditijs, ne
 te Deus adulteram ſeuero æternūque caſti-
 get.

§. 13. Fecit flagellum &c. Nulla promiſſa
 verburum correptione, illos Dominus flagel-
 lar: eſt etenim auaritia laqueum inſolubili-
 ſū.

Deus pro-
 mouet
 punit quā
 punit.

Videtur hic Chriſtus mirum in modum, &
 præter morem ſuum ſeuerus: ſolet etenim,
 vt diebus præteritis diximus, priuſquam
 aliquem punit, illum præmonere. Olim in die-
 bus Noë (Nor. D. Chryſoſt.) mortales ob non
 tolerandas vltimas iniquitates puniturus, illos
 priuſ inſtituit monere, & per Noë iuſtitia præ-
 conem ad penitentiam adhortari: hac de cauſa ſa-
 bificare eum voluit arcam illam: cuius operi cen-
 tum impendit annos, quatenus verbis Noë, &
 fabricum ligneorum idibus, ac ſtrepitu nau-
 pegorum in ſe penitentes conuerterentur: quo-
 circa D. Petrus Noë vocat: Praconem iuſtitiæ.
 Idem notamus, quando grauiter eum populus
 offendebat: Mittebat Dominus Deus patrum ſuorum
 ad illos per manum nuntiorum ſuorum, &c. Sic Hie-
 remias primò verbis & exhortationibus, deinde
 catenis circuminctus illis captiuitatem nuntian-
 do vaticinatus eſt. Ezechiel & omnes Prophetae
 hoc in muneſe perſeſo verſabantur.

Si igitur dum Deus dicebatur vindictæ, non
 illico flagellum arripuit, vt quid modo primo fer-
 uore, illos eorumque mentes ſeruetur? Notes
 ſitium illorum auaritiam fuiſſe cordibus irradica-
 tam. Quando peccatum hoc animam poſſidet, vix
 vlla ſpes aſſulget, quod ab illo liberabitur, illumq;
 Hieron. Bapt. de Lan. 2. n. Tom. III.

in eo fructum exhortationis ſermo producet.
 Appa et in eo quod narrat D. Lucas. Sæpe ſæpius
 Chriſtus Phariſæis prædicabat, eorumque vitia Auaritiæ
 non tacebat: quamuis autem quidam tabie tabeſ-
 cerent, alij tarentur, alij illi moleſtiam adfer-
 erent, porro, die quodam, dum auaritiã plus le, vt pa-
 ſolito reprehenderet, cupiditatemque habendi tet in
 damnaret: Audiebant hac uerba Phariſæi, qui erant Phariſæi
 auari, & deridebant illum. Ille namque cuius au-
 mam hoc vitium occi pat, nec ſe turbas, nec in-
 qu etat, nec n ouetur ſed hoc tantum audito præ-
 dicatore, inquit D. Baſil. (ex quo idem ſumpſit D. Ho. 6. in
 Ami roſ.) dicit auarus: Pulcher ſermo, ſed pulcherris dicitur.
 aurum. q. d. Dicitis quid placuerit: optime
 mihi eſt, & quietus ſum auro meo. Hunc ſolum
 Saluator fructum illis prædicando retulit: Deri-
 debant illum, & hoc ſup poſito ad huc e præmonens
 gradum, iam non eſt aliud quàm quod ſe præ-
 dicando talibus ſubducit: dixit enim Spiritus
 S. Qui: auarus deriſorem ipſe iniuriam ſibi fa-
 cit.

Eleganter expendit D. Ambroſ. quod Iſue in-
 niſto duci Iudaorum acci ſit: dum enim cogitat
 urbem Iericho bello laceſſere, Dei non ine præ-
 conum voce denuntiat, nequis vel pauim quid
 vel magnum huius ciuitatis attingere præſumat,
 ſed omnia flammis exurantur: ſi quis enim vel
 minimum quid aut ſumpſerit aut tetigerit, totius
 populi vitam manifeſto exponeret periculo. Vos
 cauete, ne de his que præcepta ſunt, quidquam con-
 tingatis, & ſi ſis præuaticatoris res, & omnia ca-
 ſtra Iſrael ſub peccato ſint, atque turbentur. Ciui-
 tatem inuadunt: quidam autem auri cupidus no-
 ino Achan vidit inter marubias lamini anreæ,
 certam pecunie ſummam, & Chamydem coeci-
 neam, hæc omnia ſibi diripit & abcondit: vi-
 ctorem ſuam in conſecratione tenæ proniſſæ
 proſequuntur, & Hai ciuitatem impugnant: egre-
 diuntur oppidani, & plurimes proſterunt Iſrae-
 litarum, cæteris ad tuſpem fugam compulſis. Hi-
 co Iſue ad Deum conſugit: Domine mi, quid
 hoc? Mi Domine, audient Chanaan, &c. eladem
 hanc noſtrorum audient Chanaan, quo ſiet, vt te
 tuumque populum deſpiciant iunctique viribz
 animos ſuperbi reſumant, uelque unanimis ep-
 primant hac clade conſtractos. Non te frangat
 iſta res, inquit Deus eſt etenim inter vos cor
 quoddam auaritiã conſpurcatum, quod mandatis
 tuis capitum auri non obediunt. Quis Domine?
 Multis vltro citreque (a) interpoſitis, inuenit A-
 chan. Duo notat hic D. Ambroſ. Primum: quod
 cum in felix hic eſſet præmonitus, ſi cupiditati
 ſue fræne laxaret, diſcrimini populum expore.

Serm. 81.
 Fran. 9. 7.
 III.
 Similiter
 & in A-
 chan.

Joſue 6.
 18.

(a) D. f.
 p. 1 do
 datus y
 præſa.

ret vniuersum inuentionis, hoc non obstante, furtum commiserit. hac enim sunt avari viscera, quod modo suae satisfaciatur cupiditati, non anxius dubitabit, licet vniuersum hic percat, alter ibi cotruat, res publica demergatur, iustitia corrumpatur, & omnia intertritur, & facti Deus hac non essent cuncta verissima. Secundum: quod verbum preceptumque Iohanne tam laudabiliter, ut soli tantummodo acclamando, ac dicendo, ut cursum suum suspendat, nec ultra transgrediatur, illico sistit ille, & in medio caelo, cum rapidissimo velaret cursu, gradum figit, velut si trabalibus clavis cohaereret, haec vix adeo potens, nihil potest in corde avari operari: est enim facilis suscipi de re solis cuiusum, quam avarum, cuius cor avaritia possidet. loquatur D. Ambrosius, *lesus Nave, qui potius solem sistere ne procederet, avaritiam hominum non potuit sistere, ne forperet. Ad vicem eius sol stetit, avaritia non stetit, sol utique stante consecit Iesus triumphum, avaritia autem procedente pane amissi victoriam.*

D. Ambrosius
Lib. 2. of
fic. c. 26.
Tom. 1.
37
IV.
Avaritia
laqueus
diaboli.
D. CHR.
1. p. 1. ad
Timoth.
Hom. 17.
Tom. 4.
1. p. 1. ad
Timoth. c.
6.
Leit. 2.
D. Ave.
Eph. 50.
Hom. Ho.
33.
Tom. 10.

Proptio vocabulo vocavit Apost. Paulus avaritiam laqueum diaboli, verbis illis diuinis: *Qui voluit diuites fieri, incidant in tentationem, & in laqueam diaboli, & desideria mala, inutilia & nociva, quae mergunt homines in merum, & perditionem.* Non ait, ut acere norat D. Chrysol. quem sequitur D. Thylli qui diuitijs abundat, quia diuitem esse, a malo non est. *Non dicit diuites, sed qui voluit diuites fieri: plures enim diuites sancti sunt, boni, amici Dei: nam opes illis sunt instrumenta virtutis & pietatis, quales fuerunt Abraham, Iob, David, & alij, sed illi, qui in voluntate sua inuisceratum gerunt amorem diuitiarum. Qui volunt &c. Cupiditas accusatur non aurum, non argentum, non diuitias, testatur D. Aug. proinde haec doctri. a cupidis applicatur licet ipsi pauperes sint: lat enim multi sunt nostro infotunio: vnum mihi ex illis ostende, & eum tibi do, vt perditum: tales namque. Incidunt in tentationem, in laqueum diaboli. Haec in quantas contriunt tentationes: quotidie ex instr. ctione Saluator. nostri. corlestem Patrem deprecamur, vt sua nos manu fulciat, nec in tentationem patiatur cadere diaboli: *Ez ne nos inducat in tentationem.* Avarus igitur in omnes (inquit) incidit tentationes: vs enim ex D. Thoma, discimus, si diabolus ad furtum eum prouocet, ad homicidium, ad dolos, ad fraudes, ad omissionem facti, ad iniquos contractus, ad perjurium, in commutationem & lucrum quatuor regalium, prout in om. es illas incidit tentat ones.*

Optime dixit D. Chrysol. avarum comparari posse ciuitati absque muris vndique patenti, vt

quotquot intrare voluerint, totum inoffenso pede patulum inueniant ingressum. *Ciuitas quaedam absque muro in agro sita, & vndique insidiaribus circumposita. Quaelibet tentatio refugium in ea reperit, vnde & in omnes incidit. Addit hoc amplius. Incidunt in laqueum diaboli. Milles laqueos habet diabolus: Hos clare conspexit David, quem sic audio lamentantem. Praecipua uerum me laquei mortis. Et D. Antonius eremicola die quodam totum vidit mundum laqueis referentem, ei factis conformiter, de quo nos praenotet Spiritus S. Communionem mortis sita in modo laqueorum ingrediatis. Cae tibi, tibi conside, mortem enim tibi habes collateralam, & sociam (sicut enim opior indicat: Communionem mortis scito) incidit enim inter laqueos obambulans. Expendit huc locum D. August. & ait ar eide diligenter, omnia diabolus rebus laqueisque obduxit. Laqueos posuit in diuitijs, laqueos in paupertate, laqueos tenebris in cibo, in potu, in voluptate, in somno, & in vigilijs, Laqueos posuit in verbo, & in opere, & in omni via nostra.*

Hoc argumentum insequitur D. Ambrosius. *Mul- ti laquei quacumque progredimur, laquei in corpore, laquei in lege, laquei in precantibus, laquei in religione, laquei in studio, castitatis: exiguis namque momenti mens inclinatur humana, & huc atq, illuc pro versura suadentur frequenter impellitur. De hoc praecelam edidit D. Chrysol. tractatum. Multi sunt laquei diaboli, nihilominus dicit D. Paulus, vnum esse omnino singularem, & diabolo proprium, videlicet avaritiam: nam quem diabolus illo comprehendit, eum iudica omni spe salutis expetent, ac peritum: bene quidem ei potes praedicare, cum monere, sed omnia paruum adferent utilitatem. Videtur hic Apostolus illius laquei meminisse Iudae proditoris. Vide quis ille sit laqueus: licet enim Apostolus esset, qui in illum incidit, inhaeret, tamen vs desperatus. Apostoli in quosdam ceciderunt diaboli laqueos: D. Petrus in laqueum trinxit negationis ac peritij humano metu percussus: grauis laqueus, ac fortis, quem videtur D. Paulus ve grauiusimum nominare, dum de quodam ait: *fidem negauit*: Verum tamen ad vnum Christi continentem, saluus euasit, & incolumis. D. Iacobus, & D. Ioannes fratres, aliquatenus ceciderunt in laqueum ambitionis, primas cathedras, sedesque ambientes. Porro vnicuique Saluatoris verbo illo expediti liberantur. D. Thomas in laqueum cecidit infidelitatis, & erroris: dum pertinax, asserentibus rei ad. 25. & veritatem respondit: *Non credam*: attamen ad pri. 28. iam Christi, verbum qui manum eius apprehendit.*

V.
Avarus
vbi pa-
tenti si-
milis est.
D. CHR.
Ho. 13. m.
A.
Tom. 5.
VI.
Multi
sunt la-
quei dia-
boli.
Eph. 17. 6.
Eccl. 9. 27.
D. Aug.
Lib. soli.
1. c. 16.
Tom. 9.
Vide tract.
8. m. 83.
& seq.
D. Amb.
Lib. 4. m.
Luc.
Tom. 4.
VII.
Laqueus
singularis
diaboli,
avaritia
est.
Ho. 15. ad
Pop.
1. Timot. 5.
8.
Ioannis

dit, & alteri vulnerato imposuit, ille dissoluitur si quis discipulus fidelissimus, ecce innotans alteri, D. meus meus, & Deus meus.

Tom. 11. 66. VIII. In hunc corripit Indas, & damnatur. Porro Judas in laqueum hunc lapsus est avaritia: Erat enim & laulos habebat. Nec eius conversionem fuisse saluatoris in illi predicatio, & exhortatio; nihil profuit quod eum ut apostolum extulerat, potestatem in suo nomine super demonia tribuit, & infirmitates, non enim emoluit, quod Christum videret. Inis humiliter prostratum pedibus; eosdem lauante; non eripuit corporis. Quisli sacratissimi, ac pretiosissimi sanguinis donum ineffabile; Non euicerunt tor ex ore, tot interioris admonitio; nihil horum illum hoc laqueo eripuit, nihil profecit: hoc quippe hunc est laqueo proprium, ut infelicem hunc lapsum, ceu feras esse perditum, esse damnatum. Non hic restituta verba D. Chrysol. Iuda proitoris casum perpendentis, sane autem. Taurus certe, tamque incredibili avaritia furor est, qua illam & proitorem nequissimum, & sacrilegum nefandissimum fecit. Audiat hoc attentius omnes avari; qui grauissimo iudis morbo laboratis, audiat inquam, & terribilissimam hanc, avaritiam fugiat, si namque, qui vni cum Christo vivebat, si quis doctrinam Christi audiuit, qui signa fecit, in profundissimum malorum barabrum ex avaritia precipitatus est, &c. Quotidie illi cum eo erat, qui non habebat ubi caput reclinaret, & quosdam verbis & operibus instruebatur, ut non argentum, non aurum, non duas tunicas habere vellet, & tamen reprimere se non potuit. Quomodo igitur in spera absque magna cura, & diligenti studio contagionem huic morbo, & ageret. Irritabilis corde, irribilis hac bestia est, &c.

D. Chry. Hr. 82. in Mat. Tom. 1. IX. Avaritia periculu.

Patet ex-templa. Ius Saluator noster in illa diuina adolescentis historia, ut nota, na plei a mysterijs quae cum talis esse laudetur, ad longum & fusc scribitur ac suis ornata circumstantijs eam exponunt tres euangelista D. Mat. D. Mar. D. Luc. Conuenit Christum a. olefenscens oppibus nummisque praedictas, eum interrogat: Magister quid faciendo vi am aeternam possid. b. Cui sic Christus: serua mandata. Domine, respice hic nouum non est hoc mihi: ex quo enim mei dominus recorder, mandata seruaui. Si igitur, respondet Christus certam via facere salutem tuam, & ut tuus in caelum iugressus sit illustrior: vade, & vade quicquid habes, & na pauperibus, & veni, sequere me, & thesaurum obtinebis in caelo ditissimum. Haec ei verba adeo graua fuerunt auditu, ut videretur caelum

in eum desuper iterare, & insalutato Domino nostro, bene iulicus, terga vertit, & inclinato stibus capite discessit. Atq. tristis. Intuitus illum Dominus, conuertitur ad discipulos, & gestu velut admirando, ait illis. Filii mei, discipuli mei, desideratissimi, O quam difficile est diuitem intrare in regnum caelorum. Cui autem Redemptor noster verba illa magno affectu, & velut attonitus profert, magnum discipulis incusse admirationem, Discipuli, (testatur D. Marcus) stupescerant in verbis eius. Ascuerunt illos Christus ad dicta mea quid obstupescitis? Noveritis ergo, me parua dicere: Amen Amen dico vobis: Facilius est camelum (gibbolum) per foramen acus transire quam diuitem intrare in regnum caelorum. Et ex hoc maior creuit in Apost. admiratio, & merito, (inguit D. Hier.) si namque primum quod dixit difficile esse diuitem intrare in regnum caelorum, illos rapuit in admiratio: e. magis reddere debebat illos attonitos il quod modo dicit, nedi esse difficile, sed insuper impossibile, gibbolum camelum per foramen acus transire: hoc dicto ostendunt, non difficile esse, sed impossibile: explicat D. Hier. Et adhuc non exit saluator noster, quod vni tam sit facile, quam alterum, sed cum impossibile sit camelum transire per foramen acus, dixit illud minus quam hoc esse possibile. Facilius est camelum, &c. quo, quantum opinor, absolutam & totalem indicare voluit impossibilitatem. Non enim admittatur Apostolorum, & unanimes vocem extollentes Dominum interrogant: Domine si ita sit, ut dicis, & quis potest saluus fieri? Ex praemissis euidenter haec videtur inferri posse conclusio; nullum ius salutis superesse remedium. Auditi huius discipuli mirabantur valde dicentes: quis ergo poterit saluus esse? Respondet Christus, sic est, nullum ipis remedium affulget, si hominum species potentiam. Apud homines hoc impossibile est, apud Deum autem omnia possibilia sunt. O Domine, si quid intelligo, serper amplius & amplius saluationis diuinae confirmas impossibilitatem quamuis enim eam satis clare significaueris, dicendo: Facilius esse camelum per foramen acus transire quam diuitem intrare in regnum caelorum, patenter illam declaras dice. do Deo cuiuslibet esse possibile: quado namq. quis ea phrasia loquendi vitur. Dic, hoc in terra nullu habet remedium, sed omnia potest Deus, id est ac si dixerit, hoc est absolute, seclis miraculo, impossibile; Rixae pugnaeque hoc in foro conuictur, ex quibus grauer multi saeculantur, hic vultus in capite recipit, illi brachium laeditur, alter in humeris vulneratur, alteri vultu vilcera

D. Hier. IX. Diuinit salus inter impossibilia hominibus censetur.

XII. Similitudo. vilcera

viscera transfodiuntur, & intestina dissecantur. Accurrit chirurgus, omnibus omnium vulnera manifestat & perunctaris. Domine, quale tuum est de vulneratis hisce iudicium? numquid sanitatem recuperabunt? Si tibi responderet Domine, cui brachium gladio est terebratum, sanabitur, licet mutilus posthac futurus: qui in capite vulnus accepit vitæ periculum incurrit: effulget tamen spes sanitatis, si non se habeat inordinatè: cui humeri sunt aperti, cum tantummodo caro sit relicta, apertione venæ, potest de facili reparari: verum tamen ille cui transfossa sunt, relictaque intestina, nullum habet in tota arte chirurgica, vel medica sub sole remedium: Deus omnia potest: quid verbis his mutis quod verè ac realiter, aliorum licet laboriosa sit curatio, huius tamen excluso miraculo, omnino sit impossibilis.

39 Hoc, meo iudicio, Dominus indicavit. Omnes peccatores vulnerati tor sauciantur vulneribus, quot maculantur criminibus. Hic in capite, est etenim ambitio: gloriæ mundanæ cupidus: ille in brachijs, est enim aediosus: ille in humeris, est enim carnis addictus voluptatibus: avarus autem, & pecuniarum anhelus virgâ transfossus iacet avaritia, quæ viscera illi extrahit, & relectat intestina. *Nihil scilicet in aua o* (Salomonem audi) *quis in via sua proicit inima sua.* Coelestem interroga medicum numquid infirmi illi curabuntur? Respondeat, priores omnes illi stam habeat difficultatem, & aliquando magna facis, attamen est illis remedium, & sanabuntur, si curam sui vt decet, suscipiant, & se gerant ordinatè. Et quod fecit de altero, Domine, iudicium, cuius cor habendi cupiditate transuerberatur? Hic apud homines impossibile est, vt curetur, at Deus omnia potest: quid autem ex his verbis intelligis? quod sit adeo difficile ipsius curatio vt ad illius perfectionem requiratur: vt extraordinarium diuinâ suâ gratiâ Deus miraculum operetur. Quinimò & Archangelus **XIV.** Gabriel, vt Virgini mox Deiparæ declararet, quod conceptus fuis in viscibus filij Dei, futurum esset opus supremi miraculi, eadem vitæ salutis diuinitis inuenit impossibile apud Deum *omne verbum.* Quid hoc Domine, numquid idem de omnibus dicere licet peccatoribus? est etenim adeo mortifera cuiusque peccati plaga mortalis, vt viribus humanis curari nequeat, sed accedere debet diuinæ tuz potentie, & gratie fortitudo. Sic est, inquit, D. Chrysost.) voluit tamen his verbis declarare Saluator: quod licet omnes pec-

catores ad sui remedium indigeant diuinæ potentie gratiâ, diuini tamen amicus adeo singulari indiget, vt qui in barathrum ceciderit, si resurgat, miraculum esse videatur. *Ideo autem hoc opus Dei esse dixit, vt ostenderet, quod nihil a sit opus illi gentia, &c.* Itaque (inquit D. Hieron.) hæc verba Domini, & illa quæ diximus, impossibile esse vt eripatur, in laqueum incidit avaritiæ, quamuis cum hyperbole dicta intelligantur, licet absolutam non significent impossibilitatem, magis tamen & valde magnam denotant difficultatem: sicut ea quæ Spiritus S. de peccatoribus protulit inueteratis: *Si mutare potest Egiptus pellem suam, aut pardus varietates suas & vos poteris benefacere, cum didiceris malum.* Si Christus explicet difficultatem, per eam quam habet ingressus cameli in foramen acus, per eandem intelligere possumus, quæ ratione possunt diuites intrare in regnum coelorum: iam enim notimus (inquit S. Doctor) nobis ab Isaia dictum, quod ingressuri sunt Hierusalem Cameli Madian & Ephā, eo accedentes cum donis ac muneribus Deo dedicatis, & demisso gibbo se suaque actiones optumè dirigentes. *Si legimus Isaiam quomodo cameli Madian & Ephā veniant Hierusalem cum Isai. c. 60. dicit a quo muneribus, & qui prius curuati erant, & vitæ non prauitate distorti, ingrediuntur in eam portam Hierusalem, videbis quomodo & isti camelii, quibus diuites comparantur cum deposuerint gravem sarcinam peccatorum, & totius corporis prauitatem intrare possint per angustam portam, &c.* Quamuis autem hoc ita sit, eo ipso tamen exponit Dominus quam multa sit hoc illis negotij, sicut est & camelo gibbum deponere distortum, gressus suos dirigere deuiantes, & hanc non leuem difficultatem probat & ostendit ex illa, quæ patuit in hoc adolescente diuice, qui vt primum audiuit deponendam sibi sarcinam esse diuitiarum, abiit, et. flis, & demisso capite terga vertit Saluatori.

Ex hac doctrina declarat D. Bern. illa Davidis verba. *Ipsi liberauit me de laqueo venantium.* *Serm. 2. in Psal. Qui extendunt laqueum? Multos habent, ac vnum primarium, qui antonomastice dicitur laqueus, nempe cupiditatis & avaritiæ: qui namque illo inuoluitur, diuinæ potentie miraculo adseribendum, si hoc expeditus liberetur: ita vt licet nullus sit laqueus, qui dissolu & confringi possit absque diuinæ gratie potentia, est tamen hic iuriscatus adeo & impeditus vt ea de causa censetur extricatu impossibilis. Hec (exclamat D. Bernard.) quam paucos inuenimus, qui ab hoc laqueo liberati.*

Hier. inc. 19.
Hier. c. 13.
D. Hieron.
17m.
Serm. 2. in Psal. Qui
17. 90. 3.
XV.
Avaritia
laqueus
diaboli
singularis

exultent. Adhuc plura (inquit D. Paulus) tales e-
 teus etiam: *Incidunt in desideria multa, inuita*
Et nociva, qua mergunt homines in interitum &
perditionem. Multa desideria: Vix tibi tantis tam-
 que crudelibus tradito carnificibus, vt nulli fa-
 vius cor excrucient, comedant, & co rodant. A-
 nimæ cruciatus ex desiderio nascitur eius quod
 non habes, hoc est quod te dilamiat. Heu quot
 cordis acerrimos patris carnicibus; tot quot sunt
 desideria, eaque multa sunt. *Desideria multa, &*
inuita. Ahj cum D. Angulino legunt *stulta*
Vana, nullius vitæ, incepta. O bone Deus! Et
 quis videat, quot vent. rom turbines avari caput
 transuolent: quæ desideria, quæ machinationes,
 quæ technæ, & hæc omnia inania, stulta,
 inuita! Vtinam talis moriatur, vel talis in bo-
 norum heredem influat, vel nauim habeam,
 quam in tal. m. aut talem destinem regionem, &
 tanto pretio vendam, & inde mihi in reditu hoc
 vel il. ad adducatur. Faxit Deus, tale negotium
 hoc vel illo succellu feliciter finiatur! Secun-
 det Deus, vt summo hoc pretio distrahatur. Van-
 næ sunt hæc cogitationes, & inuiles: quia nec sic
 erit, quia sic cogitas, & nec aliud ex his superest,
 nisi ventus & aura, quoniam sunt nociva: *Inuita*
Et nociva, qua mergunt homines in interitum &
perditionem. *Nociva:* quia huic vel alteri damnnum
 imprecatur, & optant vt mercium pretium au-
 geatur, quas possident, & inopia Respublica fa-
 tigetur quando satis illis est prouisum & ran-
 dem mergunt illos in interitum & perditionem.

S. 14. Fecit flagellum de funiculis. Ani-
mam auaritia submergit, ut dixit Crates,
cuius proprium supplicium sunt flagella: fun-
tunt hæc permixta misericordia.

Vltima perpende Apostoli verba: *Que mer-*
gunt homines in interitum: Redundant hæc
 verba mysticis: & illa ad trutinam reuo-
 cat D. Chrysof. tales & ait Apostolum dixisse,
 quod mergantur in interitum: quia sunt omnis
 inops remedij, qui nec agant de egrediendo, nec
 de cognoscendo, quo mergantur, interitum. *Ben-*
ne: Mergunt: adeo vt emergere, & respicere ne-
queant. Semper hoc sic intelligatur, quod non sit
 absolute non possibile, sed vt tantummodo rei
 difficultas exponatur: hoc namque termino
 Christus illam exposuit, dicendo: *Impossibile est*
diuitem intrare, &c. vt superius explicauim.
 Videtur Apollolus spectare facius illud

Cratis Thebani, qui pro vt sapius expendit D.
 Hieron. Famâ floruit in orbe nouissimus. *Homo*
diuissimus erat, inquit ille, se Philo opia studio
 tradere satagebat, illamque Athenis profiteri;
 vbi toto mundo celeberrimæ vixebantur. Aca-
 demix: aduertit autem, quod mentem suam diuer-
 tere ab opibus suis nequiter, & cum se studio
 vellet occupare, confestim animum ab opibus
 arcilque doleret immersum. Hinc ex proposito
 omnes vendit suas facultates. & bona, & pecu-
 niam eorum pietium coacervat, illam defert se-
 cum, nauim conscendit, & ducit in maris al-
 tissimum: hic illam arripit, & in profundum de-
 mergit pelagi, exclamans: *Abite pessum male-*
cupitatis. Ego vos mergam, no ego mergar a vo-
 bis. Non ait: pessum ite male diuipie: nam in
 se diuitia malon sunt, sed malæ sunt cupiti-
 tates. *Male cupiditates:* Hæc namque sunt, quæ
 demergunt animam, & fluctibus absorbent, vt
 ad diuina & spiritalia nequeat adij. trare. Hoc in-
 tellexit Philoophus, & sic se res habet, quod ve-
 re mergant animam, vt respirare nequeat, nec
 caelestibus attendere, nec dare locum, vt semen
 optatum doctrinæ Christianæ radices figat, vt
 eum solidat: air: spinae sunt quæ telluris ebi-
 bunt humorem ac virtutem, & bonum demer-
 gunt semen, ne radices mutet. fructumque fe-
 rat vberimum.

D. Chrysof. ornate reusque discurrir, o-
 stendens quàm stricte liget animam habendi cu-
 piditas, & quàm fortiter eam pecunia atque
 captiuat: Fabulam appositè protulit de Pluto-
 ne, de quo comediam fingit antiquus Aristo-
 phanes Poëta Græcus, quem fabulabantur Gen-
 tiles, Deum opibus amplissimis affluentem, qui
 fraudibus dolique multa sibi compatauerat bo-
 na, quibus conseruandis optam nauabat talem
 quæ nullus posset diligentiorem: quem dum lu-
 pier intendit castigare, ex ipsius facultatibus
 catenas conflat, ad aquas reum condemnauit.
 Hac fictione designantur; qua ratione diuites
 suis ipsis diuitijs condemnentur: hæc namque ca-
 tenæ sunt quibus fortiter alligantur. Vnde sic D.
 Chrysof. ne dixeris illos esse diuitiarum domi-
 nos, sed seruos catenas, & vt talibus illis com-
 patere. *Si mecum aliquem (audio D. Chrysof. lo-*
quentem) videris vincum ceruice, manibus ped-
ibusque serratum, propterea illius maxime miseratus
sic etiam, &c. Propter illa vincula habet eisdem
carceris sententiam, amorem pecuniarum, qui semel
in se vincum, nequaquam de hoc carcere exire per-
mittit, sed mille illi imponit catenas, & ista, &
seras, atque custodias; & in interiorum conyctens

Epi. 15. ad
 Paulin. da
 in
 Monachi.
 Ep. 26.
 ad Pan-
 machi de
 consola. ic-
 na super
 obitum
 Paulini,
 Et 2. 2. 8.
 tra Loui-
 na.
 L.
 Crates de
 mergit
 pecunias,
 ne ab eis
 demerga-
 tur.
 II.
 Cupiditas
 ligat ho-
 minem,
 quod fa-
 bila Plu-
 tonis ex-
 plicatur.
 D. Chry-
 sof. 13. m.
 ad Cor.
 To. 4.

Ser. 100.
 de temp.

40
 D. Chr.
 Ho. 17. m.
 2. ad Tim.
 Tom. 4.

